

192

893

I
QUÆSTIO MEDICA
QUODLIBETARIIS DISPUTATIONIBUS
MANE DISCUTIENDA
IN SCHOLIS MEDICORUM,
Die Jovis 7. Decembris.

M. CLAUDIO PUYLON
DOCTORE MEDICO, PRÆSIDE.

An Catharsis in balneo?

I.

UT morborum causæ antecedentes duæ , plethora & cacoymia , sic duo summa quæ illas summoveant & exscindant remediorum genera , venæ sectio & purgatio , cætera veniunt in subsidium & levioris sunt momenti . Plethora molis est sanguineæ aut sinceroris ejus partis , citra ullum qualitatis vitium , exuperantia ; cacoymia impuri cujusque humoris & à naturali constitutione desciscētis , tum in quantitate , cùm in qualitate redundantia . Plethoram una tollit venæ sectio ; cacoymiam , venæ sectio & purgatio : hinc utilis illa in omni fere morbo , hæc nonnunquam inutilis immo noxia , si forte

2.

perperam oggeratur aut naturâ repugnante: illa vitiosum humorē non sincerum , sed utili permixtum evacuat ; hæc quod vitiosum est & qualitate peccans expurgat , utili relieto.

II.

PURGATIO excrementitii humoris sive naturalis , sed copiosioris , sive præter naturalis quacumque copia congeratur , per alvum , aut per ventriculum evacuatio est , quam natura dum valet & sui juris est ac morbo superior , sola præstat ; dum imbecilla , aut morbi pervicaciâ impedita , ope medicamentorum purgantium ; non quod ipsa gignant impuros humores , aut quovis eliciant promiscue , naturamve solum stimulent & irritent ipsos ut excernat , sed quod vitiosos humores fecernant ab utilibus , ob eam quam habent cum ipsis familiaritatem , secretos autem vis expultrix tanquam infensos foras exigat & exturbet . In purgatione ars licet communem cum natura ponere videatur operam , solius tamen opus est naturæ , quæ , ejus quod infensum est , molitur exclusionem . Hæc intempestivè exhibita ægrotantes aut interimit , aut miserè vexat , ut quæ initio accessionum aut in vigore , in motione critica & principio acutorum , quanvis materia turget , oggeritur ; temporibus siquidem medicamenta valent , data tempore profundunt , & data non apto tempore nocent .

III.

EI qui purgationem exhibitus est , unum maxime videntur dum , sine præsentia indicantis , prohibentis absentia . Indicans princeps est virium robur , quod cum adfuerit viam munit expurgandis supervacaneis humoribus , crassioresque materias vel per meatus angustissimos saepe deducit ; quanto magis adjutum medicamento purgante fœlicius id præstabit , maxime si corpus præparatum fuerit convenienter , humor ad fluendum apparatus concoctione seu pepasco , meatus per quos infestus humor deducendus , patentes sint & expediti . Falilit medentis expectationem & ægro saepe perniciem affert , quæ crudis humoribus exhibetur , aut qua aliò vocat humores , quam eò quo naturæ ductu feruntur & artis , tum quippe corpus graviter concutitur à medicamento , humores varie permiscuntur , molestæ torsiones inferuntur , & spiritus dissipantur .

tur , humores expurgandi , non in alvum viasque conferentes
decurrunt , sed ruunt in diversum & ultrò citroquè concitati ,
vel in aliquam partem irruunt principem & repentina sunt exi-
tio , aut vires convellunt , quarum servandarum gratiâ omnis
instituenda curatio , ne ægrum in vitæ discrimen adducas , cui
consilium erat , opitulari .

IV.

B A L N E I usus frequens olim , nunc pene exolevit , quod
tunc ad delicias & corporis pulchritudinem quereretur ,
nunc ad valetudinem , ad quam vel conservandam vel instau-
randam , non modo nihil confert , sed nocet plurimum , ne-
cessarius si desit apparatus ; at paucis in domibus reperitur , ne
in iis quidem in quibus meritoria extant balnea , ministriue qua-
les esse decet ; hic tamen ut adsit , laedit plerumque balneum
insuetos , plethoricos & eos quorum corpus crudis aut impu-
ris scatet humoribus , quibus dura sunt aut tument præcordia .
Iturus præterea in balneum cavere debet , ne ante , frigus ali-
quod experiatur , neve sub aquæ primo contactu summa cutis
inhorrescat ; quin & moderatè se debet componere , silere ,
nec protinus à sorbitione aut potu balneum ingredi , nec sta-
tim à balneo , quanto minus in ipso , sorbere quicquam aut bi-
bere .

V.

B A L N E U M aquæ dulcis cutis poros & cæca spiracula
laxat & aperit & per ea se se insinuans , partes omnes , quas
subit , emollit & rarefacit , earumque squalorem emendat &
siccitatem ; in iis si quid tenuis & fuliginosi recrimenti , id om-
ne discutit , aut ex imis prolectat in lumenas , crassiores humo-
res incidit & extenuat , fusos & attenuatos ex intimis regioni-
bus foras evocat , per insensiles corporis meatus ; quin & alvi
excrementa in corpus revellit universum & quæ per ven-
trem erant subducenda , in corporis revocat habitum ; in-
festos humores coctione præparatos & vi medicamenti pur-
gantis secretos ab utilibus , quos natura per vias excluderet
idoneas , in partes prolicit externas & contrarias iis ad quas
trahit medicamentum purgans ; sic humorum , quos prolecta-
ret purgatio , inclinationem & momentum retrahit , aut retar-
dat , ut quâ ratione sub cane & ante canem , eâdem in balneo

difficiles & quæ ægrotum magna humorum perturbatione mi-
serè fatigant, evadant purgationes.

Non ergo Catharsis in balneo.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Gabriel Dacquet.

M. Claudio Berger.

M. Claudius Biendisant.

M. Dominicus Farcy.

M. Guillelmus Petit.

M. Henricus Mahieu.

M. Franciscus Landrieu.

M. Ioannes Antonius Bourgaud.

M. Germanus Hureau.

Proponebat Lutetiae GERMANUS PREAUX,
Parisinus, A. R. S. H. MDCLXXIII.

P A R I S I I S,
Ex Typographiâ FRANCISCI MUGUET, Regis ac Illustriſſ.
Archiepiscopi Typographi.